

- **Argumenta un parell de raons per les quals *Tirant lo Blanc* és considerada una obra fonamental en la literatura catalana del segle XV.**

Tirant lo Blanc és una de les millors obres de la literatura catalana per dos motius:

- ◆ Perquè Joanot Martorell, vol canviar la mentalitat de la gent de l'època, per donar així un exemple a la societat.
- ◆ Es qualifica Tirant lo Blanc com a novel·la moderna, ja que en diversos fragments del llibre, hi predominen la ironia burlesca, la sensualitat l'erotisme... deixant enrera el que es difonia en aquella l'època.

- **Vargas Llosa qualifica el Tirant de novel·la total (cavalleresca, militar, eròtica, de costums). Justifica-ho, tot donat una visió general del llibre.**

El autor peruà Vargas Llosa, qualifica la novel·la de Tirant lo Blanc com a total, per aquests motius:

- ◆ La novel·la de Tirant lo Blanc, engloba els àmbits de la cavallerescos, fantàstics, històrics, militars, socials, eròtics i psicològics; i fa així, que es converteixi com en una escena de la vida quotidiana i de la realitat (el concepte de realisme literari, és abundant)
- ◆ Admet moltes i variades lectures i la naturalesa de l'obra, varia segons el punt de vista que pugui triar qualsevol persona, a la seva manera de ser.
- ◆ L'autor, es proposa que a la seva novel·la les dues cares del Tirant lo Blanc, siguin a la inversa, o sigui, que el realisme literari exclou tot allò que exclou de la realitat tot allò que no tingui una existència racionalment demostrable.
- ◆ Joanot Martorell, utilitza amb moderació, els miracles. Tot i que les supersticions, són discretes i els mites, literaris. Tracta d'explicar les heroiques victòries de Tirant gràcies a la seva capacitat física (inacabable), i alhora permet que Tirant sigui ferit moltes vegades, així es veu que és invulnerable.
- ◆ Les accions de Tirant acostumen a ser fora de lo normal, exagerades. Els seus personatges són fantàstics i el regne de Tirant, és fictici.
- ◆ La novel·la de Tirant és considerada la primera novel·la moderna, ja que molts artistes contemporanis com Tòlstoi i Dickens, han intentat plasmar la idea de Joanot Martorell. Tirant es considera també un mapamundi, ja que és font d'informació de tot aquell que sigui un fanàtic de viatjar o que estigui interessat en aquelles terres.

- **A propòsit de Tirant lo Blanc, el professor Martí de Riquer ha escrit:**

Allà on el Tirant lo Blanc esdevé inoblidable i manté uns valors que rep agradósament el lector modern, és quan Joanot Martorell bandeja tota retòrica, fa parlar als seus personatges en un diàleg breu, tallant i familiar. La prosa adquireix aleshores un deliciós to col·loquial, ple de matisos i de gràcia.

Analitza aquesta idea relacionant-la amb els fragments que hagi llegit de l'obra.

Martí de Riquer, diu que quan als lectors els hi agrada més l'obra és quan el seu protagonista Tirant, això fa que contribueixi amb la versemblança de l'obra. Quan parla col·loquialment es com se l'entén més i fa més gràcia al lector ja que diu les coses tan i com són versemblantment.

Les expressions familiars, refranys que s'utilitzen en parts concretes de l'obra donen un toc de gràcia i fa que el lector es senti més identificat amb la vida quotidiana de l'obra.

La valenciana prosa, és un estil retòric, culte i aquest estil s'utilitza a l'obra als grans parlaments que fa Tirant.

No és un estil en que l'autor es senti identificat i no agrada tant com el col·loquial.

• **Assenyalatots els fragments humorístics que hagi trobat a la novel·la i comenta'ls. Explica quin sentit donen aquests fragments al *Tirant lo Blanc*.**

- ◆ Tirant espia a la Carmesina i quan el va a veure per veure qui és (tot i que no ho sabés), Tirant salta per una finestra i es trenca una cama i fa la típica expressió de dolor i tothom es pensa que és un gat i no ha passat res.
- ◆ En Felip, príncep de Sicília, és un personatge molt ximplet, groller i molt afeminat, i en un episodi, el príncep de Sicília va i es presenta a davant de la Carmesina i menja amb les mans, davant la incredibilitat de Carmesina, que se'l mira d'una manera molt rara.
- ◆ Quan estan al llit Tirant i Carmesina, i que Carmesina es pensa que qui li toca els pits i la molesta es Plaerdemavida i no Tirant, que és qui realment ho fa.
- ◆ Quan Felip, maldestrament, preparà la vianda i tot quedà fet un nyap i el rei i l'emperador i l'emperadriu es posaren a riure i ell marxà amb molta vergonya.
- ◆ Quan l'emperadriu va gastar una broma a Tirant i el jove quedà ben negat per una broma que li gastà ella i els mariners de tripulació.
- ◆ Quan Plaerdemavida i Tirant li gastaren una broma una mica de mal gust a la princesa, ja que Plaerdemavida agafà Tirant i actuà d'intermediària en l'amor de Tirant i Carmesina.
- ◆ Quan les illes Britàniques són conquerides pels moros.
- ◆ Quan Tirant, després de tantes gestes heroiques que ha realitzat mort d'un constipat, ja que ens deia que mal ferit matava a moltes persones.

Aquests tons humorístics, donen a l'obra un to humorístic agradable ja que si només fos una novel·la sense cap to humorístic, l'obra seria molt pobre i no agradaria a la gent perquè la gent volia que no es basés tant amb la realitat i que tingués tons humorístics, per donar a l'obra tons diferents i que la gent se la mirés més, s'interessés i per evadir-se més de la realitat que eren només batalles, cavalleries i que la vida s'envoltava al voltant de les Corts, que governaven al poble.

• **Comenta aquest fragment del capítol CCXXXI de *Tirant lo Blanc*. Tingues en compte –a més d'altres aspectes que et semblin convenients – la manera com el text connecta amb alguns dels aspectes més característics de la novel·la, tant pel que fa al contingut com a l'estil.**

[...] Com Tirant fon ab l'Emperador en lo consell, parlaren molt de guerra e de les coses necessàries en aquella; e ja en aquella hora tots anaven vestits del que es pertanyia a guerra .

Com fon nit escura, Tirant vingué a la cambra de la Duquessa; e com l'Emperador sopava ab les dames, Plaerdemavida entrà per la cambra molt alegre e pres a Tirant per la mà e portà'l –se'n, lo qual anava vestit amb gipó de setí carmesí, ab manto abrigat e ab una espasa en la mà. E Plaerdemavida lo posà dins lo retret. E havia –hi una gran caixa ab un forat que havien fet perquè pogués alendar. Lo bany que allí tenien aparellat estava davant la caixa. Aprés que hagueren sopat, les dames dansaren ab los galants cavallers, e com veren que Tirant no hi era lleixaren –se de dansar, e l'Emperador se retragué en la sua cambra, e les donzelles se n'anaren e deixaren a la Princesa dins en lo seu retret, en aquell on Tirant estava, sola ab aquelles qui la tenien de servir. Plaerdemavida, en excusa de traure un drap de lli prim per al bany, obrí la caixa e deixà –la un poc oberta e posà roba dessus perquè nenguna de les altres no ho vessen. La Princesa se començà a despullar, e Plaerdemavida li parà lo siti que venia en dret que Tirant la podia molt ben veure. E com ella fan tot nua, Plaerdemavida pres una candela encesa per fer plaer a Tirant: mirava –li tota la sua persona e tot quan havia filat e deia –li:

- *A la fe, senyora, si Tirant fos ací, si us tocava ab les sues mans així com jo faç, jo pens que ell ho estimaria més que si el faïen senyor del realme de França.*
- *No cregues tu això – dix la Princesa –, que més estimaria ell ésser rei que no tocar –me així com tu*

fas.

Aquest fragment, és del capítol CCXXXI del *Tirant lo Blanc*, que és el llibre més important del seu autor *Joanot Martorell* que va néixer a València a l'any 1405 o 1411 i va morir a la mateixa ciutat al 1465 a causa d'un constipat.

És un dels més importants d'arreu, i dels llibres literaris més importants de la història de les lletres catalanes. Malgrat no ens podem centrar en una època determinada ja que en el segle XV, no hi havia cap moviment literari a seguir i el tema de l'obra, era lliure.

El tema d'aquest fragment de l'obra, és totalment sensual i eròtic, ja que ens diu com Tirant és convidat per *Plaerdemavida*, a contemplar la princesa mentre es dutxa (tot i que la princesa n'és conscient de que ja hi és).

Aquest fragment de l'obra ens parla, quan Tirant, després de tenir una xerrada bèl·lica amb l'Emperador i es dirigí a la cambra de la princesa Carmesina, ja que Plaerdemavida l'havia incitat que hi anés per veure la seva enamorada mentre es dutxava. Tirant, s'amagà a sota d'una caixa buida i Plaerdemavida, li abocà roba a sobre perquè no la veies la princesa i li donà una espelma perquè pogués il·luminar aquella caixa fosca, es va fer un forat per respirar i, així, finalment, va veure com la princesa Carmesina, s'anava despullant a poc a poc.

Plaerdemavida començà a tocar sensualment a Carmesina, perquè volia que a Tirant, agafés més passió de la situació, ja prou eròtica.

El tipus d'estructura de l'obra, és cronològic; pel que fa al narrador, és intern.

Plaerdemavida, és una persona molt efusiva i actua d'intermediària en els assumptes amorosos de Tirant i de Carmesina. Tirant, és el cavaller enamorat que intenta seduir a Carmesina i gràcies a l'ajuda de la seva amiga Plaerdemavida, pot entrar a la cambra de la princesa, i pot gaudir de la princesa Carmesina. I la princesa Carmesina, és la filla de l'Emperador i la que es obligada a deixar-se seduir per Tirant.